

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200917
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4620200917.3

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. R., nar. XX.XX.XXXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny V., F. XXXX, V., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: J. E., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody X.-M., a otca: H. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. - K., za účasti starých rodičov: P. S., nar. XX.XX.XXXX a V. S., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom X. XXX, K., za účasti Okresnej prokuratúry Topoľčany, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd **n a r i a d ť u j e** nad maloletým H. R., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne odníma z osobnej starostlivosti starých rodičov P. S., nar. XX.XX.XXXX a V. S., nar. XX.XX.XXXX a maloletému nariaduje na účely zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy jeho rodinných a sociálnych pomerov pobyt v Centre pre deti a rodiny V., F. XXXX, V., a to na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 21.04.2020 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) - pobyt maloletého H. R., nar. XX.XX.XXXX v Centre pre deti a rodiny V., F. XXXX, V. na šesť mesiacov z dôvodu zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že maloletý H. pochádza z mimomanželského vzťahu J. E. a H. R.. Rodičia žili spolu a vychovávali maloletého do jeho piatich rokov, chlapec vyrastal v prostredí bezdomovcov a požívateľov návykových a psychotropných látok. Taktiež do jeho výchovy nevhodne zasahovala stará matka zo strany otca, ktorá ho údajne bila. V r. 2011 bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky - P. a V. S.. H. je dieťa s problémovým správaním, dispenzarizované v psychiatrickej ambulancii MUDr. F. v L.. Od roku 2013-2016 bol na žiadosť starých rodičov na dobrovoľnom pobyte v Z. X. - F., neskôr od 2016-2018 bol umiestnený na dobrovoľnom pobyte v Z. L. - P.. Koncom roka 2018 starí rodičia apelovali na umiestnenie maloletého, pretože nevedeli zvládať jeho temperament, H. ich nepočúval, nerešpektoval ich autoritu. Situácia sa zhoršila, keď sa zhoršil zdravotný stav starej matky. Starí rodičia požiadali o dobrovoľný pobyt v Diagnostickom centre L. - R. X, kde bol chlapec v čase od 12.02.2019 do 27.06.2019. Po návrate sa na krátku dobu situácia zlepšila, avšak postupne sa znovu zhoršovala. V novembri 2019 dali odporúčanie Centru pre deti a rodiny V. na vykonávanie opatrení ambulatnou a terénnou formou. Dňa 17.01.2020 bola doručená záverečná správa o vykonaných opatreniach, z ktorej vyplýva, že zo sociálnych a z psychologických intervencií sa cieľ nenaplnil. Starí rodičia aktuálne odmietajú systematickú starostlivosť o dieťa a navrhujú jeho umiestnenie do režimového zariadenia. Z poslednej správy ZŠ K. vyplýva, že maloletý bol žiakom 8.

ročníka, povinnosti si priebežne neplnil, nepravidelne sa pripravoval na vyučovanie, učebné pomôcky si často zabúdal. Výrazne sa zhoršil jeho prospech, v správaní nenastala žiadna zmena k lepšiemu, na hodinách vyrušoval, pútal nevhodným spôsobom pozornosť, inklinoval k problémovjším spolužiakom. Rodičia sa o neho nikdy nezaujímali. Starí rodičia sa snažili postarať o vnuka, ale prestávali zvládať jeho správanie. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 9PPOm/1/2020-5 zo dňa 04.02.2020 súd uložil starým rodičom P. S. a V. S. povinnosť odovzdať mal. H. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny V., F. XXXX, V.. Maloletý H. bol starými rodičmi odovzdaný do starostlivosti pracovníkov Centra dňa 10.2.2020. Dňa 18.02.2020 sa konala prípadová konferencia v CDR V. za prítomnosti maloletého H., jeho starých rodičov, plnoletej sestry G. S., ktorá je študentka, pracovníkov Centra - sociálnej pracovníčky D. F., psychologičky Mgr. B. F., vychovávateľov K. Č. a J. Č., pracovníčky ZŠ V., ul. Š. Mgr. Š.. Maloletý aktuálne starých rodičov odmieta, stará matka sa naňho informuje telefonicky. H. udržiava kontakt so svojou sestrou G.. Vzhľadom k situácii ohľadom vládou nariadených opatrení na zabránenie šírenia vírusu COVID-19 aktuálne nie je možné, aby G. navštevovala brata v zariadení, ako aj to, aby chodil H. na návštevy k nej a jej priateľovi, prípadne ku starým rodičom. Miera ohrozenia maloletého je naďalej vysoká z dôvodu, že ani jeden z rodičov nie je schopný prevziať zaňho zodpovednosť, matka z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody, otec z dôvodu, že žije na „ulici“ a nemá vytvorené podmienky ani záujem o syna. Maloletý odmieta starých rodičov, nechce s nimi komunikovať. Nemá záujem ani o to, aby ho navštevovali. Maloletý si od februára 2020 zvykol na prostredie zariadenia, cíti sa byť akceptovaný v skupine detí, odmieta starých rodičov, je v telefonickom kontakte so svojou sestrou G. S.. Naďalej je potrebná odborná intervencia a jednotný výchovný prístup, pomoc a podpora, ktorej sa mu dostáva v Centre. Maloletý v náhradnom rodinnom prostredí u starých rodičov zlyhával.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom starých rodičov maloletého, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Piešťany sp. zn. 12P/19/2011 a Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/16/2015 a 9PPOm/1/2020, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

4. Okresný súd Piešťany rozsudkom č. k. 12P/19/2011-95 zo dňa 31.05.2012 zveril maloletého H. R., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti V. S. a P. S.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2012.

5. V správe o výkone náhradnej osobnej starostlivosti zo dňa 07.01.2020 (založenej v spise sp. zn. 11P/16/2015 - konanie o ustanovenie opatrovníka maloletému) je o. i. uvedené, že maloletý žije v rodinnom dome u starých rodičov a má problémové správanie. Zdravotný stav starých rodičov, hlavne starej matky, sa zhoršuje, preto perspektíva náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého smerom do budúcnosti nie je priaznivá.

6. Dňa 03.02.2020 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovateľ žiadal, aby súd uložil starým rodičom P. S., nar. XX.XX.XXXX a V. S., nar. XX.XX.XXXX povinnosť odovzdať maloletého H. R., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny V., F. XXXX, V.. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol odôvodnený tým, že maloletý H. je dieťa s problémovým správaním, pričom starí rodičia aktuálne odmietajú systematickú starostlivosť o dieťa a navrhujú jeho umiestnenie do režimového zariadenia, pretože starostlivosť o neho nezvládajú.

7. Matka maloletého sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody X. - M.. Starostlivosť o dieťa z toho dôvodu zabezpečovať nedokáže, k návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na začatie konania sa nevyjadřila. Otec maloletého sa zdržiava na neznámom mieste. Písomnosti boli otcovi doručované postupom v zmysle § 116 odsek 2 a 3 v spojení s § 106 odsek 1 písm. a) a § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

8. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9PPOm/1/2020-5 zo dňa 04.02.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil starým rodičom P. S., nar. XX.XX.XXXX a V. S., nar. XX.XX.XXXX povinnosť odovzdať maloletého H. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny V., F. XXXX, V.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.03.2020.

9. Maloletý bol do Centra pre deti a rodiny V. umiestnený dňa 10.02.2020. Na pobyt v zariadení sa adaptoval dobre, s deťmi komunikoval bez problémov, rešpektoval pravidlá, dodržiaval časový

harmonogram a má osvojené hygienické návyky. H. navštevuje 8. ročník ZŠ Š.. Do kolektívu zapadol dobre. Pravidelne sa pripravuje do školy, s úlohami pomáha aj mladším deťom. Robí si služby bez pripomienok, dokonca ochotne urobí aj prácu navyše. V zariadení sa mu páči a vyjadril sa, že tam chce zostať do 18 rokov. Maloletého H. navštevovala sestra G.. Urobila mu radosť tým, že ho zobrala do mesta. H. spolu so sestrou mal navštíviť matku v ÚVTOS X.. Kvôli opatreniam v súvislosti s koronavírusom bola návšteva zrušená. O stretnutie s otcom neprejavuje záujem, tvrdí, že ho nezaujímá kde teraz žije. H. zatiaľ neprejavuje záujem udržiavať kontakt so starými rodičmi, režim v Centre pre deti a rodinu mu prospieva a zlepšilo sa aj jeho správanie. Vzhľadom na pozitívnejší vývoj maloletého H. Centrum odporúča uloženie výchovného opatrenia.

10. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 03.09.2020 žiadala, aby súd uložil výchovné opatrenie pobytovou formou v zariadení Centra pre deti a rodiny V. na ul. F. a to za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa na obdobie šiestich mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti uznesenia. Uviedla, že starí rodičia avizovali nevhodné problémy maloletého, pričom s rodinou sa pracovalo už dlhšie. Dieťa bolo umiestnené aj na dobrovoľnej báze v zariadeniach a na základe žiadosti starých rodičov bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Dieťa sa v Centre pre deti a rodiny V. nachádza od 10.02.2020, adaptácia prebehla veľmi dobre. Dieťa chce byť v zariadení a odmieta starých rodičov. Pozitívny vzťah má s plnoletou sestrou. Matka je vo výkone trestu odňatia slobody, otec je bezdomovec. Zverenie inej osobe toho času nie je možné.

11. Na pojednávaní dňa 03.09.2020 obaja starí rodičia s návrhom na nariadenie výchovného opatrenia súhlasili. Potvrdili nevhodné správanie sa maloletého k nim, najmä k starej matke. Nevhodne sa vyjadroval na ich adresu a vyhrážal sa im. Stále sa to zhoršovalo a nepomohli ani pobyty v zariadeniach. Voľný čas trávil na telefóne, neposlúchal ich, neučil sa. Doma sa s ním už nedalo existovať. Keď došlo k jeho umiestneniu, tak im povedal, že ich už nechce nikdy vidieť. Telefonicky sa o ňom informujú.

12. Podľa § 37 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

13. Podľa § 37 ods. 3 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

14. Podľa § 37 ods. 7 ZoR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

15. Podľa § 37 ods. 8 ZoR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného

opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

16. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. Výchovnými opatreniami sa vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností rodičmi a nad dieťaťom. Výchovné opatrenia majú plniť ochrannú funkciu - napomáhať navráteniu riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, že dieťa sa bude vyvíjať v súlade s so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti. Pri výbere druhu výchovného opatrenia sa prihliada na to, aby uložené výchovné opatrenie bolo efektívne, t. j. aby prinieslo požadovaný výsledok.

17. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že priaznivý vývoj maloletého je bez jeho umiestnenia v režimovom zariadení vážne ohrozený. Dieťa je na základe rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 12P/19/2011-95 zo dňa 31.05.2012 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom V. S. a P. S.. Starí rodičia výchovu dieťaťa nevládajú a požadujú jeho umiestnenie do režimového zariadenia. Dôvodom je aj zdravotný stav starej matky, ktorý podľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany znemožňuje výkon riadnej starostlivosti o maloletého. Maloletý bol v uplynulých rokoch opakovane umiestnený v režimovom zariadení, pričom po poslednom návrate do domácnosti starých rodičov bola náprava správania len dočasná. Vo vzťahu k maloletému boli následne vykonávané opatrenia ambulantnou a terénnou formou, no cieľ sociálnych a psychologických intervencií sa nenaplnil. Starí rodičia aktuálne odmietajú systematickú starostlivosť o dieťa a navrhujú jeho umiestnenie do režimového zariadenia, pretože sa k nim správa nevhodne. Maloletý starých rodičov odmieta, uviedol, že v zariadení sa mu páči a vyjadril sa, že tam chce zostať do 18 rokov. Centrum pre deti a rodiny V. jeho umiestnenie hodnotí pozitívne a odporúča uloženie výchovného opatrenia.

18. Na základe uvedených skutočností súd s poukazom na § 37 ods. 3 písm. b/ ZoR nariadil výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne odňal z osobnej starostlivosti starých rodičov P. S., nar. XX.XX.XXXX a V. S., nar. XX.XX.XXXX a maloletému nariadil na účely zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy jeho rodinných a sociálnych pomerov pobyt v Centre pre deti a rodiny V., F. XXXX, V., a to na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

19. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. (Civilného mimosporového poriadku), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.